

довготермінові пасиви, а отже, брати участь у довготерміновому кредитуванні інвестиційних проектів, що позитивно вплине на економіку. Крім того, вивченню підлягає участь банків в пенсійних інвестиціях через використання такого напрямку вкладень як сек'юритизовані активи та продаж банківських металів.

Довготерміновість дозволяє НПФ чи компаніям по управлінню активами вкладати кошти у високодохідні активи і не звертати увагу на можливі коливання їх вартості на проміжних етапах. Тут важливо дотриматись вимоги захисту від інфляції. Можна погодитись, що найкраще захищеними від інфляції в довготривалій перспективі будуть кошти вкладені в акції. Фондовий ринок України в останні роки демонструє позитивну динаміку зростання і більшість його показників є прогнозованими. Однак, ріст фондового ринку повинен підкріплюватись ростом економіки (ВВП), оскільки він сам не «продукує» грошей, а є тільки механізмом перерозподілу. Якщо фондовий ринок росте при незмінних макроекономічних показниках це свідчить про його спекулятивний характер і, як наслідок, веде до підвищення ризиків для інвесторів.

Висновки. Фінансові інститути добровільної накопичувальної системи, що сьогодні функціонують в Україні мають задовільну динаміку розвитку та набір фінансових інструментів. Це створює передумови для проведення повномасштабної пенсійної реформи із запровадженням накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійно-

го страхування. Проте таке запровадження є передчасним і вимагає стабільності основних макроекономічних показників та великої підготовчої роботи в законодавчому плані щодо створення умов для розвитку існуючих та створення нових фінансових інструментів для реалізації інвестиційних можливостей пенсійних активів. Процес інвестування пенсійних коштів повинен бути зрозумілим і прозорим для учасників пенсійних накопичень. Вони повинні знати інвестиційну стратегію вибраного ними фонду. Основним пріоритетом в діяльності НПФ повинна бути не висока прибутковість, а збереженість і приріст пенсійних активів при мінімізації інвестиційних ризиків.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Брагін С. Недержавні пенсійні фонди на неефективному фондовому ринку: приклад України / С. Брагін, О. Макаренко // Вісник Національного банку України. – 2011. – № 1. – С. 18-24.
2. Пенсійна реформа в Україні : напрямки реалізації [колективна монографія] / за ред. Е. М. Лібанової. – К. : Інститут демографії та соціальних досліджень імені В. М. Птухи НАН України, 2010. – 270 с.
3. Федоренко А. В. Економічна складова накопичувальної пенсійної системи // «Фінанси України». – 2011. – № 3.
4. Аналіз запропонованої обов'язкової накопичувальної системи // Проект розвитку фінансового сектору / USAID. – Лютий, 2011. – С. 4 [Електр. ресурс]. – Режим доступу : http://pension.kiev.ua/files/pillar2paper_feb2011_ua.pdf.
5. Інформація про стан і розвиток недержавного пенсійного забезпечення України / Офіційний сайт Державної комісії з регулювання ринків фінансових послуг України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.dfp.gov.ua/fileadmin/downloads/dpn/npf.pdf>.

УДК 338.79.7

Демешок О.О.
*кандидат економічних наук,
науковий співробітник відділу соціального прогнозу,
Центр перспективних соціальних досліджень
Міністерства соціальної політики України та НАН України*

МОДЕЛЮВАННЯ МАСШТАБІВ РОЗВИНЕНОСТІ ПОТЕНЦІАЛУ СТАЛОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ

MODELING SCALE OF DEVELOPMENT SUSTAINABLE DEVELOPMENT POTENTIAL UKRAINE

АНОТАЦІЯ

Запропоновано до використання прикладний інструментарій добору елементарного складу потенціалу сталого розвитку, формалізація якого передбачена домінантами Концепції формування системи його оцінювання процесно-замкнутого типу. Розв'язане науково-прикладне завдання щодо побудови архітектури потенціалу сталого розвитку, що базується на використанні методу побудови фрактальних багатопланових підграфів.

Ключові слова: концепція процесно-замкнутого циклу, потенціал сталого розвитку, масштаби розвиненості, багатопланові підграфи.

АННОТАЦИЯ

Предложен к использованию прикладной инструментальный отбор элементарного состава потенциала устойчивого развития, формализация которого предусмотрена доминантами Концепции формирования системы его оценки процессно-замкнутого типа. Решена научно-прикладная задача по построению архитектуры потенциала устойчивого развития, основанного на использовании метода построения фрактальных много-слойных подграфов.

Ключевые слова: концепция процессно-замкнутого цикла, потенциал устойчивого развития, масштабы развитости, многослойные подграфы.

ANNOTATION

Proposed to use the selection tools applied elemental composition sustainable development potential, which provides a formalization dominant Concept of evaluation of its process-closed type. Solved scientific and applied tasks of building architecture building sustainable development based on the use of the method of construction of multi-fractal sub graphs.

Key words: concept of process-locked loop, the potential for sustainable development, the scale of development, multi-fractal sub graph.

Постановка проблеми. Розв'язання науково-прикладної проблеми щодо генерування ознак загальноекономічного прискорення в державі за рахунок формування, нарощення та використання потенціалу сталого розвитку України є новим напрямом економічних досліджень. Оскільки передбачає авторське трактування і побудову, за результатами наукового пізнання теоретико-методологічних, методичних та прикладних основ формування адекватної реальним соціально-економічним, технологічним та виробничо-господарським процесам, системи оцінювання потенціалу сталого розвитку. Зазначене, певним чином, формує передумови для розроблення структури і визначення засобів реалізації дії алокаційно-інверсійного механізму управління сталим розвитком в контексті досягнення національним господарством системних ознак резистентності до зовнішніх загроз і внутрішніх ризиків.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. З огляду на приведені вище, зазначимо: у даній роботі автор посилається на доробок вчених-економістів, за яким формалізовано: мультирівневу систему порівняльних показників ідентифікації масштабів розвиненості потенціалу сталого України [1]; вихідні поняття в межах парадигми сталого розвитку задля розширення категоріального поля теорії оцінювання потенціалу сталого розвитку [2]; структуру стратегічного потенціалу держави [3]; структурно-динамічні виміри функціонування національної економічної системи [4].

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Поряд з цим автор статті ставить за необхідність: а) побудови замкненого циклу добору системно-універсальних процедур із розробки та забезпечення органічності використання системи оцінювання потенціалу сталого розвитку (СОПСР) України, що формалізовано за п'ятьма блоками; б) деталізації архітектури п'ятирівневої системи показників масштабів розвиненості потенціалу сталого розвитку (ПСР) та її прийнятності для застосування; в) розбудови понятійно-категоріального апарату теорії оцінювання ПСР; г) обґрунтування Концепції формування системи оцінювання ПСР процесно-замкненого типу; д) розробки методологічних засад розв'язання проблем об'єктивного оцінювання ПСР та його нарощення в умовах ресурсних обмежень.

Постановка завдання. Метою статті є розробка і обґрунтування методологічних засад фор-

мування системи добору елементарного складу ПСР та оцінювання масштабів його розвиненості при інкорпорації до усталених економічних рішень методів, передбачених в межах структурно-інформаційної теорії надійності систем та геометричної економетрики.

Виклад основного матеріалу дослідження. Практика запровадження і реалізації різного роду модернізаційних реформ в Україні протягом останніх років та оптимізація системи сучасного державотворення виявила закономірності, які базуються на застосуванні в межах економічного механізму політичних важелів, що обумовлює досягнення ефемерного й оманливого результату щодо генерування в державі ознак до сталого розвитку [5]. Поряд з цим відмітимо, що за результатами структурно-динамічного аналізу результативності управління сталим розвитком [1] визнано необхідність розроблення методичних підходів задля об'єктивізації прикладного інструментарію оцінки масштабів розвиненості ПСР України. З цією метою було: 1) побудовано замкнений п'ятирівневий цикл використання організаційно-економічних і кваліметричних процедур в контексті формування СОПСР; 2) сформовано мультирівневу систему показників-індикаторів, обґрунтовано їхню сутність та прийнятність для застосування, та розроблено методи розрахунку кожного з них задля обчислення їхніх порогових значень; 3) уточнено сутність та зміст понятійно-категоріального апарату теорії оцінювання ПСР, що передбачає чітке розмежування потенціалів зі складу стратегічного потенціалу (СП) задля залучення до оптимізаційного комплексу резервів, ресурсів і можливостей; 4) запроваджено у практику стратегічного управління сталим розвитком домінанти Концепції процесно-замкненого типу, яка передбачає формалізацію відповідного типу механізму із інкорпорованим до його важелів комплексом системоутворюючих регуляторів та інструментарію оцінки; 5) формалізовано алгоритм добору найвагоміших регресорів впливу на резерви, ресурси і можливості, сукупність яких, наразі, формує ПСР.

Відмітимо, що розв'язання цих науково-прикладних завдань здійснювалося шляхом формалізації змісту й структури цільового функціоналу ПСР за рахунок використання і запровадження у практику когнітивно-інформаційних технологій задля формалізації простору його реалізації. Саме застосування методів варіаційного числення дозволило імплементувати домінанти Концепції формування системи оцінювання ПСР процесно-замкненого типу як на першому, так і на останньому етапі її запровадження, що уможливило підвищення вимог до об'єктивності ідентифікації масштабів розвиненості ПСР. Оскільки, лише з урахуванням реальних умов функціонування усіх елементів національної економічної системи та сукупних резервів, ресурсів і можливостей елементарних потенціалів різної природи можна передбачити

оціночні виміри та імовірнісну трансформацію ПСР України [6].

Об'єктивним слід визнати авторське твердження, що базується на наступному обґрунтуванні: задля ідентифікації елементарного складу ПСР слід визнати пріоритетним певний клас потенціалів із сукупності стратегічного потенціалу України [3] – репрезентуємо їх в якості сукупних резервів, ресурсів і можливостей різної природи класу D : матеріальної основи (x_{m1}), глобальної основи (x_{m2}), факторної основи (y_{m1}), системно-універсального функціонування (y_{m2}). Звідси, використовуючи методи варіаційного числення для постановки і розв'язання науково-прикладного завдання щодо моделювання процесів формування елементарного складу ПСР можна стверджувати про наступне: якщо кожному із приведених зі складу стратегічного потенціалу (СП) України елементарних потенціалів $y(x)$ із класу D згідно з існуючими закономірностями формування економіки інноваційно-інформаційного типу поставити у відповідність кількісний вимір певної сукупності резервів, ресурсів і можливостей – тобто ПСР (задля ідентифікації характеристик досліджуваної групи процесів), то отримаємо числове значення змінної I – тобто у кількісному вимірі значення масштабів розвиненості ПСР України. Таким чином, остання змінна (I) і може репрезентувати функціонали змінних $y(x)$. Це позначається автором дослідження за формулою (1)

$$I = I[y_1, y_2, y_3, y_4] = I[y(x_1, x_2, x_3, x_4)] \quad (1)$$

Зазначимо, визначений клас D елементарних потенціалів, що інкорпорується до архітектури ПСР $y(x)$, за якими охарактеризовано єдиний простір реалізації функціоналу ПСР відтворюється шляхом приєднання структурно-динамічних вимірів семи цільових складових зі складу СП держави. З огляду на вищезазначене, відмітимо, ПСР служить аргументом надійності та органічності функціонування держави та є, одночасно, і його цільовим функціоналом, і вихідною детермінантою забезпечення сталого розвитку. Тоді, кожен із елементарних потенціалів $y(x)$, який належить до області визначення D цільового функціоналу ПСР ($I[y]$), можна розглядати як точку певної множини функцій, реалізація яких і забезпечує генерування системних ознак до сталого розвитку. При цьому простори реалізації дії цільового функціоналу, елементами яких служать окремі елементарні потенціали зі складу стратегічного потенціалу України, – можна трактувати в якості функціональних просторів розбудови стандартизованого вигляду ПСР.

Отже, підсумуємо про таке: а) цільовий функціонал ПСР – це поєднана певним чином сукупність елементарних ресурсів, резервів і можливостей різної природи, освоєння та нарощення масштабів розвиненості яких забезпечує органічність функціонування національного господарства та загальноекономічне прискорення в Україні за рахунок алокаційного ефекту і

набуття рис надійності та стійкості при ущільненні взаємозв'язків в межах тріади: економіка – екологія – соціум; б) цільовим орієнтиром сталого розвитку, визначеним за цією незалежною змінною $y(x)$ є точка перетину елементів функціонального простору елементарних функціоналів, які репрезентовані в якості складових ПСР; в) кількісними значеннями незалежної змінної I – є числа, що ідентифікують масштаби розвиненості ПСР; г) сутнісний зміст дефініції «потенціал сталого розвитку» – це поєднані у певну сукупність, зі складу чотирьох груп стратегічного потенціалу України, різні за природою ресурси, резерви і можливості, залучення яких при раціональному їхньому поділі/перерозподілі за пріоритетними об'єктами локалізації зусиль генеруватимуть у економічній системі держави визначальні ознаки до її сталого розвитку; д) обчислення масштабів розвиненості ПСР можна здійснити лише за умов обґрунтування єдиного критерію його оцінювання.

Розглядаючи елементарні потенціали від чотирьох незалежних функціональних змінних, слід передбачати, що варіативний їхній набір може бути обмеженим – тобто імовірнісним є скінченний набір їхнього складу $y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)$, що обумовлено визначеним класом функції D . Лише у цьому випадку можна поставити у відповідність даного виміру цільовому функціоналу формалізованої архітектури ПСР порогову числову межу кількісно-якісного значення ідентифікованої змінної I . При цьому I репрезентуватиме цільовий функціонал від певної сукупності (n) функціональних змінних. Тоді масштаби ПСР можна обрахувати за формулою вигляду (2):

$$I = I[y_1, y_2, \dots, y_n] = \text{або} \quad I^2 = I[y_1(x), y_2(x), \dots, y_n(x)] \quad (2)$$

Звідси, задля забезпечення об'єктивності розрахунку масштабів розвиненості ПСР та побудови системи його оцінювання слід здійснити розмежування його призначення за базовими компонентами/ елементами зі складу СП України. За результатами добору найвагоміших регресорів впливу на темпи загальноекономічного прискорення та умови генерування ознак до сталого розвитку імовірним є і об'єктивний вимір масштабу розвиненості ПСР. Архітектурне вирішення ПСР України автором реалізовано за використання методу побудови фрактальних графів із вилученням не раціональних взаємозв'язків між елементарними потенціалами. Не інформативні та незначущі зв'язки (ребра) визначено за можливістю отримання відповідної бази даних, а незначущі – еліміновані шляхом розширення логістичних каналів між елементарними потенціалами різних класів зі складу СП, що уможливило спрощення комунікаційної структури управління формуванням, нарощенням і використанням. Зазначене дозволило здійснити об'єктивізацію і векторний опис удосконаленої структури СП України з метою формалізації оптимального вигляду типового набору ПСР у загальному виді. Побудову остан-

нього реалізовано при формуванні багатопарових модельних рішень ідентифікації певного переліку елементарних потенціалів матеріальної групи, глобальної та факторної з виокремлення трьох похідних за групою потенціалів системно-універсального функціонування.

За результатами інтерпретації визначено комбінації варіативних компонент ПСР для

трьох варіантів розвитку подій в Україні, а в їхніх межах, ідентифіковано стратегічні набори для чотирьох класів потенціалів, які ре-презентують найвагоміші зміни у структурно-динамічних вимірах національного господарства в контексті забезпечення сталого розвитку держави, у цілому. Таким чином, було встановлено, що раціональна сукупність різних

Таблиця 1

Базові структурно-динамічні виміри функціонування національної економічної системи *

Вимір	Визначення вихідних характеристик
Технологічна	Визначається за розподілом обсягів використання виробничих ресурсів за принципово новими та традиційними і застарілими виробничими технологіями
Функціональна	Визначається за співвідношеннями між: а) платоспроможним попитом і пропозицією на створений ВДВ і ВВП; б) платоспроможним попитом і пропозицією на окремих ринках ресурсів і продуктів; в) продуктивністю праці і зарплатою; г) доходами і витратами; д) інвестиціями і заощадженнями; ж) пропорціями, обчисленими за вимірами кредитно-грошові пропорції; з) обсягом імпорту та експорту промислової продукції.
Територіальна	Ідентифікує структуру національної економіки та певної регіональної соціально-економічної системи, зокрема, з урахуванням: - розвиненості сучасних економічних районів, територіальних господарських комплексів і спеціальних економічних зон держави; - існуючої в Україні адміністративно-територіальної.
Галузева	Розподіл різної природи резервів та ресурсів праці і капіталу між сферами та видами економічної діяльності, які функціонують в межах національного господарства.
Інституційна	Співвідношення між державним та приватним секторами національної економічної системи; рівень розвитку малого та середнього бізнесу; ступінь економічної концентрації на галузевих ринках.
Інноваційна **	Співвідношення між результатами реалізації інноваційної діяльності в межах національного господарства та наслідками від запровадження у практику інноваційних процесів до витрат на сформування, забезпечення функціонування та виконання цільових функцій інноваційними інституціями, упорядкування яких має місце в державі.
Відтворювальна	Визначається за розподілом: валового випуску продукції усіма секторами національного господарства із урахуванням їхнього впливу на проміжне споживання і ВДВ; ВРП із урахуванням вагомості його впливу на споживання та інвестиції.
Зовнішньоекономічна	Співвідношення між зовнішнім та внутрішнім секторами національної економіки, за якими оцінюється якість зовнішньоекономічних зв'язків країни у цілому та певного регіону зокрема.
Організаційна структура управління (ОСУ)	Визначаються характеристики сучасних ОСУ за наступними показниками: а) структурним коефіцієнтом централізації; б) коефіцієнтом централізації управління та окремих функцій корелянтів; в) коефіцієнтом структурної напруженості; г) коефіцієнтом збереження норм керованості ОСУ; д) швидкістю реагування ОСУ на зміни у зовнішньому та внутрішньому середовищі функціонування національного господарства.
Каскадна	Визначається за співвідношеннями між обсягами випуску продукції національним господарством та певної природи кластерних округів.
Корпоративна	Визначається за співвідношеннями між обсягами випуску інноваційної продукції різними видами економічної діяльності, які функціонують в межах національної економічної системи. Вони можуть належати до корпоративного сектору та інкорпоровані до національної інноваційної системи, виконуючи функції щодо: створення технологій на основі власних наукових досліджень і розробок; забезпечення ринкового освоєння інновацій.
Комунікаційна **	Раціональність комунікаційної структури – це співвідношення між результатами функціонування національної економічної системи чи певної регіональної виробничо-економічної системи та витратами, спрямованими на виконання специфічних функцій територіально розподіленими державними і корпоративними інформаційними системами управління (за двома рівнями: глобальним; локальним); Дієвість комунікаційної структури може визначатися – за структурними коефіцієнтами: централізації: співвідношення між кількістю галузей і загальною кількістю каналів зв'язків, які мають місце в їхніх межах; централізації інформаційних функцій: співвідношення витрат на апарат управління з певної інформаційної функції до сумарних витрат праці в люд.-днях тощо.
Соціальна	Співвідношення між: організаційно-правовими формами підприємництва, які існують в межах національної економічної системи з урахуванням рівнів концентрації та централізації виробництва й капіталу (між великими, середніми і малими підприємствами) і режиму власності (між приватними, колективними та державними підприємствами); певними верствами (працівниками, апаратом управління тощо), диференційованими за рівнем доходів.

Джерело * Визначено і систематизовано автором за результатами узагальнення доробку, представленого у наукових працях [7-9].

за природою елементарних потенціалів може бути утвореною/ формалізованою шляхом накладення на неї цільової спрямованості зв'язків із об'єктивними між потенціальними, між факторними, між функціональними залежностями.

Приведене трактування базується на аналізі цільової орієнтації найбільш значимих для процесів забезпечення сталого розвитку зв'язків і взаємозалежностей між структурно-динамічні зрушенням (їх визнано у кількості тринадцяти – приведено у табл. 1).

Таким чином, задля побудови оптимальної архітектури ПСР було вилучено не значимі та не інформативні взаємозв'язки, а також введено до формалізованих модельних рішень (1) і (2) обмеження, які: а) убезпечать об'єктивне розв'язання задачі пошуку і розбудови нової архітектури підграфів мінімальної ваги задля формалізації певного вигляду ПСР (деталізація кваліметричних процедур викладена у роботі [2]); б) дозволять комплексувати обмежений склад елементів в межах ПСР, взаємозв'язки і взаємозалежності між якими можна описати за використання багатопарового графу мінімальної ваги, побудованого за трьома варіантами його інтерпретації. А саме:

1) з найбільш ущільненими в межах національної економіки міжгалузевими і міжрегіональними зв'язками. Однак, отримані за результатами інтерпретації проектні виміри дозволяють стверджувати, що структура враховує мінімальну відстань спроектованих ребер;

2) зв'язаний багатопаровий підграф, який сформований за урахуванням імовірності інкорпорації до його архітектури окремих із формалізованих вершин чотирьох рівневого вихідного багатопарового графа елементарних потенціалів різних груп;

3) при використанні методу побудови фрактальних графів відтвореного за принципами побудови мінімального дерева Штейнера, сформовано багатопаровий граф із оптимальною кількістю зв'язків між елементарними потенціалами різної природи.

Запропонований до використання і обґрунтований у статті метод розв'язання науково-прикладного завдання щодо побудови архітектури ПСР України, на сучасному етапі розвитку національного господарства, базується на принципах розв'язку двох просторових задач: ідентифікації цільового функціоналу ПСР; визначення оптимального складу ПСР за використання методу побудови фрактальних графів. При зустрічній перевірці адекватності сформованого комплексу елементарних потенціалів доведено доцільність формалізації сучасного ПСР із залученням: промислового та енергетичного потенціалів – зі складу потенціалів матеріальної основи; інноваційного – із комплексу факторних потенціалів; інформаційного – із потенціалів системно-універсального функціонування; трьох похідних потенціалів: економічної безпеки; енергоефективності; структурних змін.

Приведений стратегічний набір ПСР має вигляд шару взаємо- перехрещених зв'язків між сформованим, нарощеним і використовуваними елементарними потенціалами і, при цьому, його склад дозволяє сформулювати релевантну інформаційно-методичну базу задля розробки і обґрунтування технології оцінювання масштабів розвиненості ПСР. При цьому визнаємо, що склад ПСР, у певній мірі, є його синтетичним відтворенням реального стану справ у сфері управління сталим розвитком в державі за формою «Real-Time». Оскільки наразі, як встановлено автором статті, необхідним є залучення трьох з перерахованих вище елементарних потенціалів (які є похідними від певної сукупності матеріальних, глобальних, факторних потенціалів, реалізація функціоналів яких є не можливою без освоєння потенціалів системно-універсального функціонування), то майбутні умови й обмеження можуть обумовити потребу у формалізації іншого складу ПСР. Таким чином, було ідентифіковано обмежений перелік елементарних потенціалів, оціночні значення масштабів розвиненості яких будуть використані автором задля розбудови модельних вирішень, що передбачатимуть еволюцію ПСР.

Висновки з проведеного дослідження. Відмітимо, що результати розв'язання проблем формування об'єктивної системи оцінювання потенціал сталого розвитку, які провадяться в провідних наукових установах НАН України [1], передбачають побудову оригінального комплексу модельних рішень структурного типу вигляду *ПЕ³СІ²-структура – тобто ідентифікація масштабів розвиненості потенціалів: промислового; енергетичного; економічної безпеки; енергоефективності; структурних змін; інноваційного; інформаційного*, формалізованого при інкорпорації до його архітектури моделей ідентифікації обмеженої кількості найвагоміших для забезпечення сталого розвитку елементарних потенціалів. При цьому інкорпорація до методичного підходу (що наведено у [2; 3]) авторської інтерпретації процедур добору оптимізаційного складу ПСР за використання методів варіаційного числення та побудови фрактальних графів дозволить за єдиним критерієм оцінки (агрегованим інтегральним показником-індикатором масштабів розвиненості ПСР): а) репрезентувати різноспрямовані фактори впливу на темпи генерування системних ознак в межах держави до її сталого розвитку; б) зменшити вихідні виміри (до п'яти) для моделювання і здійснення розрахунків шляхом формалізації обмеженої кількості похідних елементарних потенціалів.

Таким чином, запропонований у цій статті прикладний інструментарій добору елементарного складу потенціалів сталого розвитку та кількісної оцінки вагомості впливу конститутивно-ключових, на сучасному історичному етапі розвитку національного господарства,

регресорів (зі складу стратегічного потенціалу України) дозволить:

а) обґрунтувати перелік об'єктів локалізації зусиль задля генерування ознак до сталого розвитку;

б) побудувати адекватну систему оцінювання – прогнозування потенціалу сталого розвитку, в межах якої передбачити інкорпорацію до узагальненої моделі розв'язок задач щодо залучення до управління сталим розвитком чинників: макросистемної еволюції національної економічної системи; забезпечення надійності та органічності функціонування української економіки та її резистентності до загроз і ризиків.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Національна парадигма сталого розвитку України: Препринт [Текст] / [О. М. Алімов, І. К. Бистряков, В. В. Микитенко, М. А. Хвесик та ін.] / За заг. ред. д.т.н., проф., заслуженого діяча науки і техніки України Б. Є. Патона. – К.: Державна установа «Інститут природокористування та сталого розвитку НАН України», 2012. – 72 с.
2. Микитенко В. В. Формування багаторівневої системи показників-індикаторів ідентифікації сталого розвитку [Текст] / В. В. Микитенко // Український соціум: наука-освіта-виробництво: збірник наукових праць. / [О. М. Алімов, В. Ю. Бугай, С. М. Шкарлет, В. Ю. Худолей та ін.]; за ред. д.е.н., проф. В. В. Микитенко. – Вип. 1. – Київ, МНТУ ім. ак.
3. Ю. Бугая, Асоціація ТЕКУ, Вид-во ПП Вишемирський В. С., 2012. – 344 с. – С. 30-36.
3. Алімов О. М. Стратегічний потенціал – сукупні можливості національної економіки по досягненню цілей збалансованого розвитку [Текст] / В. В. Микитенко, О. М. Алімов // Продуктивні сили України. науково-теоретичний економічний журнал. – К.: Вид-во РВПС НАН України, 2006. – № 1. – С. 135-151.
4. Микитенко В. В. Макросистемна еволюція української економіки: монографія [Текст] / Данилишин Б. М., Микитенко В. В. – У 2 т. – Т. 2. – К.: РВПС України НАН України, Вид-во ЗАТ «Нічлава», 2008. – 210 с.
5. Демешок О. О. Економічна безпека промисловості: цільовий функціонал та технології управління: монографія / В. В. Микитенко, О. О. Демешок; за наук. ред. д. е. н., проф. Микитенко В. В. – К.: ДУ ІЕПСР НАН України, МНТУ ім. Ю. Бугая, 2012. – 650 с.
6. Институциональная архитектура и динамика экономических преобразований: монография [Текст] / Под ред. доктора экон. наук А. А. Гриценко. – Ин-т экономики и прогнозирования НАН Украины. – Харьков: Издательство «Форт», 2008. – 928 с.
7. Милованов В. П. Неравновесные социально-экономические системы: синергетика и самоорганизация: монография. [Текст] / В. П. Милованов. – М.: Изд-во УРСС, 2006. – 264 с.
8. Грущанский В. А. Эффективность проектируемых элементов сложных систем: монография [Текст] / Ильичев А. В., Волков В. Д., Грущанский В. А. – М.: Изд-во Высшая школа, 1992. – 457 с. – С. 82-86.
9. Сергеева Л. Н. Нелинейная экономика: модели и методы: монография [Текст] / Л. Н. Сергеева. – Запорожье: Изд-во Полиграф, 2007. – 218 с.

УДК 658.14:332.1

Демченко О.Г.

*кандидат економічних наук, доцент,
завідувач кафедри економічної теорії,
Херсонський державний університет*

КРЕДИТНО-ФІНАНСОВІ ЧИННИКИ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

CREDIT AND FINANCIAL FACTORS OF BUSINESS ACTIVITY REGULATION

АНОТАЦІЯ

Фінанси підприємницьких структур відіграють важливу роль у структурі фінансових взаємозв'язків ринкового господарства. Одним із пріоритетних завдань державної політики є розробка та подальше вдосконалення механізмів сприяння ефективному формуванню та використанню фінансів малого підприємництва.

Ключові слова: ринкове господарство, підприємництво, фінанси підприємницьких структур, фінанси малого підприємництва.

АННОТАЦИЯ

Финансы предпринимательских структур играют важную роль в структуре финансовых взаимосвязей рыночного хозяйства. Одним из приоритетных заданий государственной политики является разработка и дальнейшее совершенствование механизмов содействия эффективному формированию и использованию финансов малого предпринимательства.

Ключевые слова: рыночное хозяйство, предпринимательство, финансы предпринимательских структур, финансы малого предпринимательства.

ANNOTATION

The finance of enterprises plays the important role in the structure of market connections. One of the main goals of state policy is

development and modernization of assistant mechanisms of effective formation and using small enterprise finance.

Key words: market enterprise, entrepreneurship, finance of enterprise, small enterprise finance.

Постановка проблеми. Створення умов розвитку та подальше вдосконалення регулювання підприємницької діяльності неможливе без поглибленого вивчення теоретичних та методичних аспектів і особливостей формування й використання його фінансових ресурсів. Особливо актуальною і недостатньо опрацьованою ця проблема є в умовах пошуків сучасних важелів регулювання малого підприємництва на Україні.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В наукових працях О. М. Бандури, М. Я. Коробова, П. І. Орлова, К. Я. Петрова [1], І. В. Зятковського [2], В. О. Меца [3] та інших розроблено теоретико-методологічні засади аналізу суті та особливостей формування і використан-